DET HAR VÆRET EN BEGIVENHEDSRIG KONGRESPERIODE, EN KONGRESPERIODE, SOM BÅDE HAR VÆRET PRÆGET AF STORE POLITISKE FORSKYDNINGER HER I LANDET OG AF EN DYBTGÅENDE INTERNATIONAL KRISE, SOM OGSÅ HAR KASTET SIN SKYGGE OVER DANMARK,

Vi HAR I LØBET AF KONGRESPERIODEN HAFT TRE FOLKETINGSVALG OG ET KOMMUNEVALG. ALENE TRE FOLKETINGSVALG I LØBET AF EN KONGRESPERIODE TALER SIT TYDELIGE SPROG OM EN POLITISK USTABIL OG VANSKELIG SITUATION.

FOLKETINGSVALGET I 1973 GAV SOCIALDEMOKRATIET EN ALVORLIG TILBAGEGANG SAMTIDIG MED, AT DET GAV PLADS FOR EN KRAFTIG HØJRE-REAKTION, SOM HELDIGVIS IKKE ER NOGET NORMALT I DANSK POLITIK.

DET LIDER VI STADIG UNDER, MEN SOCIALDEMOKRATIET HAR GEN-VUNDET SIN STYRKE. ALLEREDE KOMMUNALVALGET I 1974 MARKEREDE EN FREMGANG I FORHOLD TIL FOLKETINGSVALGET I 1973, OG DENNE LINIE FORTSATTE VED DE TO FØLGENDE FOLKETINGSVALG, EFTER VALGET I FE-BRUAR HAR SOCIALDEMOKRATIET - SOM DET ENESTE AF DE SÅKALDTE GAMLE PARTIER GENVUNDET DEN VÆLGERTILSLUTNING, VI HAVDE FORUD FOR SKREDET I 1973,

RESULTATET ER BLEVET, AT VI I DAG I FOLKETINGET STÅR MED ÉT STORT PARTI - SOCIALDEMOKRATIET - OG TI SMÅ ELLER MELLEMSTORE PARTIER.

MEN DE POLITISKE VILKÅR ER STADIG VANSKELIGE, I FOLKETINGET HAR VI ENDOG ELLEVE PARTIER - HVORAF FLERE ER KOMPLET UARBEJDSDYGTIGE ELLER UARBEJDSVILLIGE. PÅ DISSE VILKÅR HAR VI MÅTTET GENNEMFØRE 12 STORE FORLIG,

HVORFOR DISSE FORLIG?

DET HAR VÆRET NØDVENDIGT FORDI PRAKTISK TAGET HELE PERIODEN HAR VÆRET PRÆGET AF DEN INTERNATIONALE KRISE, SOM HAR GJORT DET NØDVENDIGT HELE TIDEN AT JUSTERE - JA, OFTE KRAFTIGT JUSTERE - DEN ØKONOMISKE POLITIK,

FOLKETINGET ER JO SÅ AT SIGE DET VÆRKTØJ, VI SKAL BRUGE TIL AT KLARE PROBLEMERNE, DET HAR GENNEM HELE DENNE PERIODE HAFT EN SAMMENSÆTNING, SOM HAR GJORT DET TIL ET VANSKELIGT

HÅNDTERLIGT STYKKE VÆRKTØJ.

MEN TRODS ALT ER DET GANG PÅ GANG LYKKEDES FOR OS AT FORMIDLE ET SAMARBEJDE OM FORSVARLIGE LØSNINGER,

DET HAR VÆRET AFGØRENDE FOR FOLKESTYRET, AT DET LYKKEDES, I STÆRKT TILSPIDSEDE SITUATIONER SKULLE VI GIVE FOLKESTYRET EN CHANCE, OG CHANCEN BLEV GREBET. FORLIG BLEV ETABLERET - OG HVER GANG HAR SOCIALDEMOKRATIET SPILLET EN AFGØRENDE OG KONSTRUKTIV ROLLE.

DERVED HAR VI VUNDET BEFOLKNINGENS TILLID.

MEN DET HAR SAMTIDIG GIVET OS EN FORPLIGTELSE OVER FOR VÆLGERNE, DE VÆLGERE, SOM STEMTE PÅ OS I 1977.

Vi VANDT VALGET, FORDI DER VAR TILLID TIL, AT VI VAR DEN SIKRESTE GARANTI FOR, AT DER KUNNE ETABLERES ET SAMARBEJDE OM LØSNINGEN AF DE ALVORLIGE PROBLEMER, SOM OGSÅ VORT LAND ER STILLET OVERFOR. DEN TILLID MÅ VI LEVE OP TIL. PARTIMEDLEMMER MÅ FORSTÅ DET, OG PARTIET SOM ORGANISATION HAR ET ANSVAR OVER FOR DE HUNDRED TUSINDER AF VÆLGERE, SOM HAR GIVET OS DERES TILLID UDEN AT VÆRE MEDLEMMER. DERFOR HAR VI SIMPELT HEN IKKE LOV TIL AT LØBE FRA ANSVARET,

DEN INDUSTRIALISEREDE VERDEN UNDER ÉT STÅR MED ET KÆMPEMÆSSIGT BETALINGSBALANCEUNDERSKUD, ISÆR I FORHOLD TIL OLIELANDENE, DET GÆLDER I UDPRÆGET GRAD OGSÅ DANMARK, VI STÅR MIDT I EN INTERNATIONAL KRISE MED EN ARBEJDSLØSHED, SOM ER EN TUNG BYRDE FOR STORE DELE AF BEFOLKNINGEN,

LAD MIG IGEN BRUGE ET VELKENDT CITAT: "DET ER EN KOLD TID, VI LEVER I,"

JA, MÅSKE FØLER VI DEN LIDT KOLDERE, END DEN FAKTISK ER, DET ER HÅRDT FOR DEN, DER ER ARBEJDSLØS, DET SKAL VI IKKE PRØVE PÅ AT SKJULE,

MEN HVOR HÅRD ER EGENTLIG HVERDAGEN FOR DEN, DER HAR SIT GODE HELBRED OG SIT GODE ARBEJDE? ER DER IKKE LIDT OM, AT VI FRYSER MERE, FORDI VI TIDLIGERE HAR VÆRET VANT TIL AT HAVE DET VARMERE.

MEN DET ER AFGJORT - FOR DEM, DER ER RAMT AF KRISEN, ER DET

VIRKELIG EN KOLD TID. FOR DEM MÅ VI FORSØGE AT SKAFFE LIDT VARME. SOCIALDEMOKRATIET VIL FORSVARE OG VÆRNE DEM, DER DIREKTE ELLER INDIREKTE RAMMES AF KRISEN.

KRISEN ER INTERNATIONAL. DEN KAN VI IKKE FULDT OG HELT AFVÆRGE PÅ EGEN HÅND. MEN VI KAN HINDRE, AT DEN FÅR MERE ALVORLIGE FØLGER END HØJST NØDVENDIGT, DET VAR DÉT, DER LÅ BAG MINE ORD OM, AT VI IKKE MED DET NYE FORLIG KUNNE BRINGE OS I HIMLEN - MEN VI KUNNE HINDRE, AT VI KOM I HELVEDE.

ØKONOMISK ER DANMARK SOM ET SKIB, DER SEJLER PÅ ET OPRØRT HAV. DET OPRØRTE HAV ER DEN INTERNATIONALE ØKONOMISKE KRISE. VI MÅ IKKE FORLISE, VI MÅ REBE SEJLENE OG RIDE STORMEN AF. I AUGUST-SEPTEMBER LYKKEDES DET OS PÅ DEN MÅDE AT HOLDE OS KLAR AF DE FARLIGSTE SKÆR OG OVERVINDE DE ØJEBLIKKELIGE VANSKELIGHEDER - SELV OM VI MIDT UNDER FORHANDLINGERNE BLEV RAMT AF EN HÅRD KASTEVIND I FORM AF DEN SVENSKE DEVALUERING.

SOCIALDEMOKRATIETS INDSATS FIK ANERKENDELSE VED DET GODE VALG DEN 15. FEBRUAR I ÅR. OG GANSKE SÆRLIG GLÆDELIGT ER DET, AT VI I EN VÆLGERUNDERSØGELSE KAN SE, AT DE UNGE VÆLGERE BAKKER OS OP

MEN NÅR VI HAR OPNÅET SÅ GODE RESULTATER, SÅ HÆNGER DET OGSÅ I HØJ GRAD SAMMEN MED DEN ENESTÅENDE INDSATS, DER ER GJORT FRA PARTIORGANISATIONENS SIDE.

DEN HAR VÆRET UDADVENDT OG AKTIV. DEN HAR VÆRET PRÆGET BÅDE AF REALISME OG IDEALISTISK INDSATS,

DET VAR EN FANTASTISK OPLEVELSE I DEN SIDSTE VALGKAMP AT SE DEN LOKALE INDSATS MED KAMPAGNER, MØDER, SKRIFTLIGE INFORMATIONER OG EN HEL MASSE ANDRE TING.

DER ER OFRET TUSINDER AF AFTENTIMER - FOR IKKE AT SIGE NATTETIMER - AF VORE KAMMERATER RUNDT OM I LANDET.

DE TUSINDER AF TI LLIDSMÆND OG AKTIVE RUNDT I LANDET HAR ET KRAV PÅ OS. ET KRAV PÅ, AT VI BRUGER VORE MANDATER. ET KRAV PÅ, AT VI BRUGER DENNE KONGRES TIL AT TRÆKKE LINIERNE OP OG FORBEREDE DE KOMMENDE SLAG GENNEM ET PROGRAM, DER ER I PAGT MED TIDEN OG I

PAGT MED ARBEJDERBEVÆGELSENS BEDSTE TRADITIONER.

KONTINUITET OG FORNYELSE.

DET ER TO GRUNDLÆGGENDE TRÆK I SOCIALDEMOKRATIETS UDVIKLING.

DE PRÆGER OGSÅ PÅ AFGØRENDE MÅDE DET PRINCIPPROGRAM OG DET ARBEJDSPROGRAM, VI SKAL TAGE STILLING TIL PÅ DENNE KONGRES.

OG LAD MIG IKKE MINDST UNDERSTREGE DET KOMMUNALPOLITISKE PROGRAM, SOM VI SKAL TAGE STILLING TIL OG SOM SKAL ØGE OG BEFÆSTE VOR POSITION UDE I HVER ENESTE KOMMUNE OG AMT I MARTS 1978.

DER MØDES VI VED DEN NÆSTE POLITISKE KORSVEJ. LAD OS VÆRE ENIGE OM, AT VI FRA DENNE KONGRES OG TIL MARTS 1978 VIL SÆTTE ALLE KRÆFTER IND. Vi VIL OGSÅ ARBEJDE FOR EN STOR KOMMUNALPOLITISK SEJR,

VORE POLITISKE PROGRAMMER SKAL GÅ LIGE IND I DE STORE PROBLEMER, VI ER STILLET OVERFOR.

MANGE HAVDE TROET, AT DET VAR LYKKEDES AT SKABE ET STABILT OG KRISEFRIT KAPITALISTISK SAMFUND I DEN VESTLIGE VERDEN.

MEN DET VISTE SIG, AT EN ENERGIKRISE VAR TILSTRÆKKELIG TIL AT SLÅ DENNE STABILITET I STYKKER OG SKABE EN INTERNATIONAL KRISE, SOM NU HAR VARET I OVER TRE ÅR - OG SOM VI DESVÆRRE ENDNU IKKE KAN SE ENDEN PÅ.

MEN BAG OM DENNE KRISE LIGGER MERE DYBTGÅENDE SVAGHEDER. DA DE POLITISKE ASPEKTER AF ENERGIKRISEN TRÅDTE I BAGGRUNDEN, SÅ VI, AT DER LÅ ANDRE SPÆNDINGER BAG. DER VAR SPÆNDINGEN MELLEM UDVIKLINGSLANDENE OG DEN INDUSTRIALISEREDE VERDEN.

OG DER VAR SPÆNDINGEN MELLEM DEN STÆRKE VÆKST, VI KENDTE I TRESSERNE, OG DE BEGRÆNSEDE UNDERLAG AF RÅSTOFFER OG ENERGI, MON VI ALLE FORSTÅR, HVOR ENORMT VIGTIGT ENERGISPØRGSMÅLET ER FOR HELE VOR FREMTID?

DET STILLER OS OVER FOR EN HELT NY SITUATION, SOM REJSER NYE KRAV - INTERNATIONALT OG I DE ENKELTE LANDE.

MEN EN TREDIE DIMENSION KOMMER IND I BILLEDET: HVIS VI VIRKELIG FOR ALVOR MENER, AT MENNESKET OG DETS TRIVSEL SKAL STÅ I

CENTRUM, SÅ MÅ VI HINDRE, AT NATURENS KREDSLØB OG DE MENNESKELIGE MILJØER OVERBELASTES AF EN TILTAGENDE FORURENING.

SVARET PÅ DISSE PROBLEMER SKAL GIVES BÅDE INTERNATIONALT OG I DEN HJEMLIGE POLITIK.

Vi KAN IKKE GENNEM ISOLEREDE DANSKE FORHOLDSREGLER LØSE RÅSTOF- OG ENERGIPROBLEMERNE. OG VI KAN HELLER IKKE ISOLERET LØSE FORURENINGS- OG MILJØPROBLEMERNE.

ALT DET KRÆVER ET INTERNATIONALT SAMARBEJDE OG EN INTERNATIONAL PLANLÆGNING I ET OMFANG, SOM VI IKKE HAR KENDT HIDTIL.

ALT DET PASSER JO VÆLDIG GODT TIL DEN INTERNATIONALISME, SOM ER EN VÆSENTLIG DEL AF ARBEJDERBEVÆGELSENS HISTORISKE OPRINDELSE OG IDÉ. MEN SAMTIDIG - NETOP I DISSE ÅR - OPLEVER VI EN GENOPLIVNING AF NATIONALISMEN OG EN DYRKELSE AF DET LOKALE, OFTE MED KRAV OM SELVSTYRE, REGIONAL FRIHED ELLER SOM ET KRAV OM NÆRDEMOKRATI.

DET ER KLART, AT SÅDANNE STRØMNINGER I TIDEN OFTE ER UDTRYK FOR NOGET POSITIVT OG NOGET GRUNDLÆGGENDE FOR DET ENKELTE MENNESKE. DET MÅ DERFOR MØDES MED FORSTÅELSE OG FORDOMSFRIHED, MEN DET MÅ IKKE ENDE I SELVTILSTRÆKKELIGHED, SOM GØR DET ENDNU SVÆRERE, JA UMULIGT, AT LØSE DE OVERNATIONALE ELLER GLOBALE PROBLEMER, SOM DET BLIVER MERE OG MERE NØDVENDIGT FOR OS AT LØSE I EUROPÆISK ELLER INTERNATIONAL SAMMENHÆNG.

EF KAN - OG BØR - SPILLE EN VIGTIG ROLLE I DENNE SAMMENHÆNG. DET SIGER JEG IKKE FOR AT INDSNÆVRE DET INTERNATIONALE SAMARBEJDE. MEN FOR AT NÅ UD, MÅ VI BEGYNDE ET STED. RÅSTOFPROBLEMERNE OG ENERGIPROBLEMERNE OG HELE FORHOLDET MELLEM DEN RIGE OG DEN FATTIGE DEL AF VERDEN KAN IKKE LØSES REGIONALT. MEN EF KAN VED AT VISE EN MERE POSITIV OG AKTIV HOLDNING YDE ET UVURDERLIGT BIDRAG.

MEN SELV OM PROBLEMERNE I HØJ GRAD ER INTERNATIONALE, SLIPPER VI IKKE UDEN OM OGSÅ AT TAGE STILLING TIL DEM I UDFORMNINGEN AF DEN HJEMLIGE POLITIK. DE VIL PÅ AFGØRENDE MÅDE PÅVIRKE VORE VILKÅR OG BEGRÆNSE VORE MULIGHEDER I DE KOMMENDE ÅR.

DET BETYDER EFTER VOR OPFATTELSE, AT VI MÅ TILRETTELÆGGE VOR POLITIK SÅDAN, AT VI OPNÅR EN BEDRE STYRING.

DEN BØR FØRST OG FREMMEST SIGTE MOD AT TILVEJEBRINGE EN TILSTRÆKKELIG OG RATIONEL INVESTERING I EKSPORTERHVERVENE.

MEN VI BØR OGSÅ STYRE MED DET SIGTE AT FJERNE DÅRLIGE ARBEJDSMILJØER, FJERNE SUNDHEDSBELASTENDE PRODUKTION OG SIKRE,
AT SPILDPRODUKTERNE IKKE ØDELÆGGER VORT SAMFUND.

MEN VEJEN TIL MORGENDAGENS DANMARK GÅR GENNEM DAGENS POLITISKE INDSATS. LØSER VI IKKE DØGNETS PROBLEMER, MISTER VI GRUND LAGET FOR AT BYGGE DET SAMFUND OP, SOM VI ØNSKER OS. HviS VI OVER LADER TIL ANDRE AT GØRE DAGENS GERNING, SÅ RISIKERER VI, AT DET SKER PÅ EN MÅDE, SOM FJERNER OS FRA MÅLET I STEDET FOR AT BRINGE OS NÆRMERE. SÅ ER DET IKKE OS, DER FORMER UDVIKLINGEN.

DERFOR HAR VI PÅTAGET OS DEN OPGAVE AT FORMIDLE - OG PÅ AFGØRENDE MÅDE PRÆGE - ET SAMARBEJDE I FOLKETINGET. ET SAMARBEJDE OM EN INDSATS, SOM HAR TIL FORMÅL AT BEKÆMPE VIRKNINGERNE AF DEN KRISE, DER ER KOMMET TIL OS UDEFRA.

FOR ET SAMARBEJDE VAR NØDVENDIGT. HELST ET BREDT OG SOLIDT SAMARBEJDE SÅ VI KUNNE FÅ ETABLERET DEN POLITISKE STABILITET SOM LANDET SÅ HÅRDT HAR BRUG FOR.

MAN KAN DESVÆRRE IKKE SIGE, AT DET ER LYKKEDES AT SKABE ET FAST OG STABILT SAMARBEJDE I FOLKETINGET.

MEN TRE AFGØRENDE FORLIG KENDETEGNER DE TO OG ET HALVT ÅR, DER ER GÅET, SIDEN SOCIALDEMOKRATIET IGEN OVERTOG REGERINGSMAGTEN. FØRST I SEPTEMBER 1975, SÅ i AUGUST 1976 OG ENDELIG I AUGUSTSEPTEMBER I ÅR.

DE TRE FORLIG BØR SES I SAMMENHÆNG/ SELV OM DE PARTIER, DER HAR DELTAGET I DEM, HAR SKIFTET.

DE HAR ALLE TRE SIGTET MOD DET SAMME: AT VÆRGE OG BESKYTTE OS MEST MULIGT IMOD KRISEN. AT STYRKE BETALINGSBALANCEN OG AT MODVIRKE ARBEJDSLØSHEDEN.

HVER GANG HAR VI STÅET OVER FOR ET DILEMMA. VI HAR EN POLITIK, SOM VI MENER ER UDTRYK FOR DET UMIDDELBARE RIGTIGE. DET MÅ VI TAGE SOM UDGANGSPUNKT. MEN VI MÅ NØDVENDIGVIS SAMARBEJDE MED ANDRE PARTIER. Vi SKAL I HVERT FALD HAVE GENNEMFØRT DET NØDVENDIGE, MEN ER SAMTIDIG BUNDET AF DET POLITISK OPNÅELIGE.

DET GJALT OGSÅ VED DET FORLIG, VI NETOP HAR AFSLUTTET MED VENSTRE, KONSERVATIVE OG RADIKALE.

DER VAR TO TING, DER FOR OS VAR NØDVENDIGE:

AT FÅ GENNEMFØRT EN OMFATTENDE SAMFUNDSMÆSSIG INDSATS FOR AT FREMME BESKÆFTIGELSEN.

AT FÅ GENNEMFØRT EN FORBRUGSBEGRÆNSNING, SOM KUNNE STYRKE BETALINGSBALANCEN.

BEGGE DELE LYKKEDES, SELV OM DET IKKE PÅ ALLE PUNKTER BLEV NETOP DÉT, VI HAVDE ØNSKET. Vi MÅTTE TILPASSE DET UMIDDELBART RIGTIGE FOR AT FORENE DET NØDVENDIGE MED DET POLITISK OPNÅELIGE.

MEN VI FIK GENNEMFØRT, AT DER NU SAMFUNDSMÆSSIGT INVESTERES lo MIA.KR. I DE KOMMENDE TRE ÅR I AT STYRKE ERHVERVSLIVET OG FREMME BESKÆFTIGELSEN.

Vi FIK BREMSET DE SENERE ÅRS UKRITISKE SPAREKAMPAGNE PÅ DE OFFENTLIGE BUDGETTER, Vi FIK - MÅSKE LIDT MODSTRÆBENDE - TILSLUTNING TIL AT DET NU ER TIDEN TIL AT HÆVE DET OFFENTLIGES SERVICENIVEAU PÅ EN RÆKKE OMRÅDER,

Vi FIK SAT FOCUS PÅ EN INDSATS MOD UNGDOMSARBEJDSLØSHEDEN. VI FÅR FLERE ARBEJDSPLADSER TIL DE ARBEJDSSØGENDE KVINDER. Vi FREMMER BESKÆFTIGELSEN I BYGGE" OG ANLÆGSSEKTOREN.

DET ER EN OMFATTENDE INDSATS. MEN ER DET NOK? KUNNE VI IKKE HAVE GJORT MERE FOR AT ØGE BESKÆFTIGELSEN?

TEORETISK: JO.

MEN I PRAKSIS MÅ VI RESPEKTERE AT VORE RESSOURCER, VORE KRÆFTER, VOR ØKONOMISKE FORMÅEN ER BEGRÆNSET.

DEN KRISEPLAN, VI LAGDE FREM I SLUTNINGEN AF JULI, ER NÆSTEN FULDT OG HELT GENNEMFØRT. DET VAR IKKE EN PLAN, DER INDEHOLDT MANGE POPULÆRE FORANSTALTNINGER, EN KRISEPLAN ER IKKE EN

UDDELING AF GAVER, TVÆRTIMOD, MEN SOCIALDEMOKRATISK POLITIK I EN VANSKELIG TID ER EN POLITIK, DER FOR DET FØRSTE GØR DET NØDVENDIGE, FOR DET ANDET FORSØGER AT FORDELE DET UBEHAGELIGE SÅ SOCIALT RETFÆRDIGT SOM MULIGT. OG FOR DET TREDIE SÆTTER SÅ MEGET ARBEJDE I GANG, SOM VI ØKONOMISK KAN KLARE.

MEN SELV SET I DET LYS SKAL JEG IKKE LÆGGE SKJUL PÅ, AT DER VAR MANGLER VED FORLIGET.

DET ER F.EKS, UTILFREDSSTILLENDE, AT DET IKKE ENDNU ER LYKKEDES AT FÅ TAGET HUL PÅ PRINCIPPERNE OMKRING ØKONOMISK DEMOKRATI. JEG HÅBER, DET SNART VIL GÅ OP FOR DE ANDRE PARTIER, AT SKAL DER FØRES INDKOMSTPOLITIK, SÅ ER ØKONOMISK DEMOKRATI EN NØDVENDIG FORUDSÆTNING, DER ER FLERE AF DE BORGERLIGE PARTIER, DER TALER MEGET HØJT OG FAST OM INDKOMSTPOLITIK. DE SKAL VIDE, AT DÉT, SOM MERE END NOGET ANDET GØR LØNMODTAGERNES MEDVIRKEN VANSKELIG, ER DE SAMME PARTIERS NEGATIVE HOLDNING TIL TANKEN OM MEDEJENDOMSRET.

VI BEKLAGER OSÅ, AT DET IKKE LYKKEDES AT FÅ INDFRIET LØFTERNE FRA SIDSTE ÅRS AUGUSTFORLIG OM EN RIMELIG BESKATNING AF EGENTLIGE KAPITALGEVINSTER,

MEN TRODS DISSE MANGLER MÅTTE VI LÆGGE HELT AFGØRENDE VÆGT PÅ AT FÅ GENNEMFØRT BESKÆFTIGELSESPLANEN UBESKÅRET, OG DET BLEV DEN.. SAMTIDIG LYKKEDES DET I AFGIFTSPOLITIKKEN AT BEVARE EN RÆKKE SOCIALE HENSYN, SOM VI MÅTTE LÆGGE VÆGT PÅ:

DER BLEV GIVET SOCIALE KOMPENSATIONER TIL BØRNENE, PENSIONISTERNE, DE UNGE OG DE STUDERENDE,

DER BLEV SIKRET PRISTILSKUD TIL ENKELTE VIGTIGE FØDEVAREGRUPPER.

DET LYKKEDES OS AT BEVARE EN DEL AF AFGIFTSBELÆGNINGEN PÅ VARER, SOM ER IMPORTTUNGE, OG SOM IKKE ALLE ER STRENGT NØDVENDIGE, VI TOG IKKE DET HELE PÅ MOMSEN, SOM ANDRE PARTIER ØNSKEDE,

MOTORAFGIFTERNE FRIHOLDER DE MINDSTE BILER OG GØRES SÆRLIG TUNG PÅ DE

STØRRE BENZINSLUGENDE BILER.

SAMMENLAGT VAR DET ET ACCEPTABELT RESULTAT. DET VAR MÅSKE MERE, END VI KUNNE VENTE, NÅR VI SELV KUN RÅDER OVER 66 UD AF 179 MANDATER,

OG DET VAR POLITISK AFGØRENDE VIGTIGT,

HVAD VAR DER SKET, HVIS VI IKKE VAR BLEVET ENIGE?

SKULLE VI HAVE UDSKREVET VALG?

SKULLE VI HAVE FORLADT TABURETTERNE OG OVERLADT DEM TIL ANDRE? FORRESTEN: TIL HVEM?

SITUATIONEN VILLE SIMPELT HEN VÆRE BLEVET SÅ KAOTISK, AT JEG TROR, SVARET ER KLART FOR ENHVER,

DER VAR KUN ÉN VEJ: FORLIG. IKKE FORLIG FOR ENHVER PRIS -
MEN SÅ VIDT DET OVERHOVEDET VAR MULIGT AT OPNÅ ET ACCEPTABELT FORLIG.

MEN HVORDAN SÅ MED DET POLITISKE SAMARBEJDE FREMOVER?

SKAL VI HAVE DEN FIREPARTI-REGERING, SOM POUL SCHLÜTER
HAR TALT SÅ MEGET OM?

FIRE PARTIER.

MON DET IKKE ER AT TAGE MUNDEN LIDT FOR FULD?

VI HAR FØR HAFT EN TREPARTI-REGERING, VKR. GIK DET SÆRLIG GNIDNINGSFRIT? MÅTTE DE IKKE LADE MANGE OPGAVER LIGGE, FORDI DE
IKKE KUNNE ENES?

MÅSKE HAR MAN TÆNKT SIG, AT SOCIALDEMOKRATIET I DET SELSKAB KUNNE VÆRE DEN FORMIDLENDE PART. MEN ALLIGEVEL - TÆNK BLOT PÅ, HVOR VANSKELIGT DET VAR AT NÅ FREM TIL DET SENESTE FORLIG.

DET VILLE SELVFØLGELIG BLIVE EN INTERESSANT KRYDS OG
TVÆRSOPGAVE AT FÅ SÅDAN EN REGERING SAT SAMMEN.

SAMTIDIG TALER VENSTRES POUL HARTLING STADIG MERE OM
AT VÆRE ALTERNATIV TIL SOCIALDEMOKRATIET. MAN LAVER VKQ-SAMARBEJDE, SOM MERE ELLER MINDRE ER VENDT MOD SOCIALDEMOKRATIET.

MEN DET CENTRALE I SAGEN ER NATURLIGVIS, AT DER ER BRUG
FOR ET BREDERE SAMARBEJDE, OG DET BURDE VÆRE MERE SOLIDT. VI SKAL BARE IKKE SKRÆVE OVER MERE, END BUKSERNE KAN HOLDE TIL.

LIGE I ØJEBLIKKET KAN JEG IKKE SE ANDEN LØSNING, END AT

DEN SOCIALDEMOKRATISKE MINDRETALSREGERING MÅ FORTSÆTTE - OG DEN MÅ IGENNEM FORHANDLINGER, UDNYTTE ALLE DE SAMARBEJDSMULIGHEDER,
DER FINDES OMKRING MIDTEN I DANSK POLITIK.

OM ET PAR UGER BEGYNDER DET NYE FOLKETINGSÅR. VI HAR EN RÆKKE OPGAVER, SOM VI MÅ TAGE OP.

DER VAR I FORLIGET STORE ENERGIPOLITISKE OPGAVER, MEN VI STÅR OVER FOR UDFORMNINGEN AF EN EGENTLIG ENERGIPOLITIK.

Vi SKAL SØGE AT OPNÅ EN BEDRE FORDELING AF DET FORHÅNDENVÆRENDE ARBEJDE - BEGRÆNSE OVERARBEJDET FOR AT FÅ FLERE I ARBEJDE - SKABE EN EFTERLØNSORDNING, SOM GIVER DE ÆLDRE PÅ ARBEJDSPLADSERNE MULIGHED FOR AT TRÆDE FRA FØR EGENTLIG PENSION.

Vi SKAL FREMME ARBEJDET MED ØKONOMISK DEMOKRATI.

VI SKAL SØGE AT FÅ REALITETSFORHANDLINGER IGANG OM KAPITALVINDINGSPROBLEMERNE.

VI SKAL VIDERE I ARBEJDET MED EN FORENKLING AF VORT SKATTESYSTEM.

VI SKAL IGANG MED BETYDELIGE FORBEDRINGER I PENSIONISTERNES VILKÅR.

MEN FØRST OG SIDST SKAL VI IGANG MED AT FØRE BESKÆFTIGELSESPLANEN UD I LIVET.

JEG PEGEDE FØR PÅ, AT VI I MANGT ER AFHÆNGIGE AF DEN ØKONOMISKE UDVIKLING I VERDEN OMKRING OS. MEN DET ER IKKE BLOT DEN ØKONOMISKE KRISE, DER MÅ BEKYMRE OS. DER ER OGSÅ ANDRE PROBLEMER, DER KAN BRINGE VERDEN AF LAVE.

DERFOR MÅ VI PÅ ALLE DE OMRÅDER, HVOR DET ER MULIGT FOR OS, MEDVIRKE TIL EN FORMINDSKELSE AF SPÆNDINGERNE.

DET GÆLDER I FORHOLDET MELLEM ØST OG VEST. DE FREMSKRIDT, DER ER NÅET PÅ KONFERENCEN OM SIKKERHED OG SAMARBEJDE I EUROPA, MÅ IKKE FORSPILDES. TVÆRTIMOD - VI MÅ IND I EN FORTSAT PROCES, DER PEGER FREMAD. DERFOR MÅ DANMARK AKTIVT MEDVIRKE TIL AT STØTTE AFSPÆNDINGSBESTRÆBELSERNE.

DET GÆLDER I FORHOLDET MELLEM DE RIGE OG DE FATTIGE LANDE. DET ER EN SELVFØLGE, AT VI STØTTER TANKERNE OM EN NY ØKONOMISK VERDENSORDEN, OM RÅVAREAFTALER OG OM EN IDUSTRIEL UDVIKLING I

DE FATTIGE LANDE. MEN VOR FORPLIGTELSE TIL SOLIDARITET GÅR VIDERE. Vi MÅ STØTTE ALLE DE TENDENSER, DER GÅR I RETNING AF SOCIAL, POLITISK, ØKONOMISK OG KULTUREL FRIHED OG UAFHÆNGIGHED. VI HAR VIST

- OG MÅ FORTSAT VISE - SOLIDARITET MED DE NYE DEMOKRATIER OG FRIHEDSBEVÆGELSER i SYDAFRIKA OG RHODESIA, BÅDE I EF OG I DET NORDISKE SAMARBEJDE HAR VI PRESSET PÅ FOR EN SÅDAN POLITIK.

DET BETYDER OGSÅ, AT VI I EF - HVOR DANMARK NU SNART SKAL

OVERTAGE FORMANDSKABET - SKAL VIRKE FOR EN KONSTRUKTIV INDSATS I DE INTERNATIONALE FORHANDLINGER.

I DET HELE SKAL VI SØGE AT UDNYTTE ALLE MULIGHEDER FOR AT PRÆGE UDVIKLINGEN I EF I EN RETNING, DER ER I OVERENSSTEMMELSE MED SOCIALDEMOKRATIETS IDEER, VI GÅR NU OVER TIL DIREKTE VALG TIL EF-PARLAMENTET.

PÅ DET EURO-SOCIALDEMOKRATISKE MØDE I HELSINGØR I 1975 STARTEDE VI OP TIL ET FÆLLES SOCIALDEMOKRATISK EF-PROGRAM, ET TILSVARENDE PROGRAMSAMARBEJDE HAR VI MELLEM DE NORDISKE SOCIALDEMOKRATIER.

DET ER DE FØRSTE SKRIDT PÅ VEJEN MOD EN OVERENSSTEMMELSE MELLEM DE EUROPÆISKE SOCIALDEMOKRATIETS PROGRAMMER.

VI ER I DISSE ÅR VIDNE TIL EN VOKSENDE POLARISERING OG

EN TILTAGENDE TERROR.

DET MÅ VÆRE VORT PARTIS OPGAVE AT UNDERSTREGE BETYDNINGEN

AF EN FRI MENINGSUDVEKSLING OG EN NORMAL DEMOKRATISK PARTIMÆSSIG KONFRONTATION MELLEM IDEER OG SYNSPUNKTER. MEN SAMTIDIG MÅ VI BEKÆMPE POLARISERINGEN MED ALLE DE FRYGTELIGE FØLGER, DEN INDEBÆRER I FORM AF VOLDELIGE KONFRONTATIONER OG TERRORHANDLINGER.

Vi SKAL KUNNE STRIDES OM VORE MENINGER - MEN VI SKAL TRODS ALT OGSÅ KUNNE SAMARBEJDE.

DEN INTERNATIONALE KRISE OG DENS FØLGER HER I LANDET HAR LIGESOM STJÅLET OPMÆRKSOMHEDEN FRA ANDRE VÆSENTLIGE SIDER AF TILVÆRELSEN ,

DEBATTEN OM LIVSKVALITET ER GLEDET I BAGGRUNDEN. MEN DEN

ER IKKE OPGIVET. DET ER JO I VIRKELIGHEDEN DÉT, DET HELE DREJER SIG OM.

LIGESTILLINGSRÅDET, SOM HAR TIL OPGAVE AT VIRKE FOR KØNNENES LIGESTILLING, ER KOMMET IGANG MED SIT ARBEJDE.

OGSÅ SMÅBØRNSKOMMISSIONENS ARBEJDE ER KOMMET IGANG.

MEN SAMTIDIG ER DER PARTIER, DER HAR SØGT AT UDNYTTE SITUATIONEN TIL AT SØGE AT SKRUE UDVIKLINGEN TILBAGE.

JEG TÆNKER PÅ KRISTELIGT FOLKEPARTI, DER HAR STARTET ET FELTTOG MOD DE ARBEJDSLØSE OG MOD DE FAGLIGE ORGANISATIONER,

JEG TÆNKER PÅ ERHARD JACOBSEN OG HANS CENTRUM-DEMOKRATER, SOM MED DERES SÅKALTE AKTIVE KOMITEER FORSØGER AT SKABE PASSIVITET PÅ DET KULTURPOLITISKE OG SKOLEPOLITISKE OMRÅDE,

OG FREMSKRIDTSPARTIET,

JA, NÅR MAN HØRER FREMSKRIDTSPARTISTERNE TALE, KUNNE MAN FRISTES TIL AT SIGE MED ST0RM P.:

"DET ER PUDSIGT, AT DER MED DE RELATIVT FÅ ORD, SOM FINDES I SPROGET, KAN SIGES SÅ MEGET SLUDDER."

ELLERS ER DER IKKE SÅ MEGET PUDSIGT VED FREMSKRIDTSPARTIET. MEN HELDIGVIS SER DET UD TIL, AT FOLKELIGHEDEN I DERES FORSLAG OG IDEER ER VED AT FALME. TRODS DE FLOTTE SLAGORD AFSLØRES DET MERE OG MERE, AT PARTIET BYGGER PÅ GAMLE KONSERVATIVE IDEER. JA, ENDOG HOS DEM SELV BLIVER DEN ERKENDELSE STÆRKERE OG STÆRKERE, AT DET ER ET ARBEJDSGIVERPARTI, FREMSKRIDTSFOLKENES UDSPIL HER I AUGUST VAR I DEN HENSEENDE SÅ AFSLØRENDE, AT DET VIST OGSÅ GIK OP FOR MANGE AF PARTIETS EGNE LANDSMØDEDELTAGERE.

DET ER JO NU OGSÅ HELT KLART, AT FREMSKRIDTSPARTIET UDELUKKENDE APPELLERER TIL SAMARBEJDE MED VENSTRE OG KONSERVATIVE,

IKKE FOR AT TRÆKKE DEM IND MOD MIDTEN, TVÆRTIMOD - FOR AT TRÆKKE DEM UD TIL HØJRE MED EN POLITIK, SOM ER DIREKTE VENDT MOD SOCIAL-DEMOKRATIET.

DET ER LIDT LÆNGE EFTER FASTELAVN, MASKERNE BEGYNDER AT FALDE. MEN PARTIETS NØGNE OG UBEHAGELIGE ANSIGT TEGNER SIG KLA-RERE OG KLARERE.

DER ER INGEN VEJ UDENOM: VI MÅ FORTSAT BEKÆMPE FREMSKRIDTS

PARTIET OG SØGE AT HINDRE, AT DE FÅR INDFLYDELSE PÅ DANSK POLITIK.
DET KAN BLIVE FARLIGT, HVIS REAKTIONÆRE BORGERLIGE KRÆFTER
FÅR LOV TIL FRIT AT BOLTRE SIG PÅ DETTE OMRÅDE UNDER INDFLYDELSE AF FREMSKRIDTSPARTIET, DERFOR ER DET VIGTIGT, HVIS SOCIALDEMOKRATIET KAN MEDVIRKE TIL AT HOLDE DET BORGERLIGE DANMARK PÅ FORNUFTENS VEJ.
SIDEN MIDTEN AF TYVERNE HAR DER VÆRET ÉT FAST HOLDEPUNKT
I DANSK POLITIK: DEN DANSKE ARBEJDERBEVÆGELSE - DET FASTE OG TIL LIDSFULDE SAMARBEJDE MELLEM SOCIALDEMOKRATIET, KOOPERATIONEN OG EN STOR, SAMLET OG DEMOKRATISK FAGBEVÆGELSE,
TIDERNE OG KONJUNKTURERNE HAR SKIFTET, VALGLYKKEN HAR
SVINGET LIDT FREM OG TILBAGE. MEN BORTSET FRA KORTE TILBAGESLAG HAR DENNE ARBEJDERBEVÆGELSE VÆRET EN VIGTIG FAKTOR I SAMFUNDSUDVIKLINGEN HER i DANMARK,
SÅDAN BØR DET FORTSAT VÆRE.
SOCIALDEMOKRATIET MÅ VÆRE ET LEVENDE PARTI, DER FORSTÅR
AT FORNY SIG I TAKT MED UDVIKLINGEN I SAMFUNDET. IDÉ OG JORDFORBINDELSE BØR FORTSAT VÆRE VORT KENDEMÆRKE, JEG ER SIKKER PÅ, AT DENNE KONGRES VIL BEKRÆFTE, AT SÅDAN ER DET,
MEN BAG DET HELE LIGGER DER ET SAMFUNDSSYN, SOM ER I PAGT
MED DET BEDSTE I DANSK KULTUR OG LIVSSYN. ET SAMFUNDSSYN, DER SIGTER MOD DET ENKELTE MENNESKE. ET SAMFUNDSSYN, SOM FØRST OG SIDST BYGGER PÅ SOLIDARITET, LIGHED OG TRIVSEL.